

Meerjarenplan Gemeente Heerenveen

Deel 2

Inhoudsopgave

	Pagina
Inleiding	3
Wat verwerken wij in de begroting 2024	7
De transities en focusonderwerpen raadsagenda	8
Financieel perspectief 2024-2027	10
Ontwikkeling algemene reserve	14
Inzet middelen transities en focusonderwerpen raadsagenda	16
Inzet middelen mutaties MJP – thema's	22

Inleiding

Hierbij presenteren wij u de meerjarenplanning (MJP), deel 2. Op 20 april 2023 heeft u ingestemd met het Meerjarenplan (MJP) deel 1. In deel 1 hebben wij u geïnformeerd over de inhoudelijke uitwerking van alle onderwerpen uit de raadsagenda en de transities uit het hoofdlijnenakkoord. We hebben toen aangegeven dat in deel 2 de financiële uitwerking zou volgen inclusief de financiële uitwerking van overige noodzakelijke opgaven. Voor u ligt deel 2 van het Meerjarenplan. In dit deel doen wij u een voorstel op welke wijze we onze financiële middelen de komende jaren kunnen verdelen.

Geopolitieke ontwikkelingen hebben lokaal impact

Verschillende geopolitieke ontwikkelingen hebben grote impact op ons allemaal. De kosten stijgen door inflatie en energiecrisis en de koopkracht vermindert voor iedereen, waardoor vooral de meest kwetsbaren worden geraakt. Deze situatie zorgt voor veel onzekerheid, óók lokaal. De impact op onze inwoners en ondernemers is groot. En het raakt ons als bestuur en organisatie ook. We staan voor dilemma's hoe we onze middelen het beste kunnen inzetten en deze keuzes hebben impact op de samenleving.

In het hoofdlijnenakkoord hebben wij beschreven hoe we als samenleving de komende jaren een verandering doormaken naar nieuwe vormen van brede welvaart. Dit hebben we vertaald in verschillende transities. Met als doel dat alle inwoners ook in de toekomst in onze gemeente kunnen wonen, werken en recreëren. En voor wie het nodig heeft is passende zorg en ondersteuning beschikbaar.

Hiertoe zullen we ons beleid en uitvoering de komende jaren anders vorm moeten geven. Via de transities uit het hoofdlijnenakkoord willen we hier invulling aan geven. Zoals uit MJP deel 1 al bleek, is de inhoudelijke uitwerking van de raadsagenda en het hoofdlijnenakkoord ambitieus. De doelen strekken verder dan deze raadsperiode.

Keuzes maken is noodzakelijk

De transities zullen vooral binnen bestaande middelen vorm gegeven moeten gaan worden. In dit MJP, deel 2 zetten we zowel structurele als incidentele middelen in om een start te maken met de transities. Tevens gaan we komend jaar verder onderzoeken hoe we de transities binnen bestaande middelen vorm kunnen geven. Dit betekent dat ook de komende jaren hierover nog verdere keuzes gemaakt moeten worden.

Bij de uitwerking van het MJP, deel 2 bleek dat ook voor een aantal lopende en nieuwe opgaven financiële middelen benodigd zijn. Dit heeft tot gevolg dat een verantwoorde afweging gemaakt moet worden hoe wij de financiële middelen de komende jaren inzetten. Het college kiest er voor niet alleen keuzes te maken in het nieuwe beleid, maar hierbij ook kritisch te kijken naar bestaand beleid.

Vorbereiden op opgaven in een stabiele en toekomstbestendige financiële context

Als college streven wij er naar dat we aan de slag kunnen met onze doelen en opgaven. Met als kader een begroting die structureel sluitend is en met een perspectief op stabiele en toekomstbestendige gemeentelijke financiën. Dit is extra lastig omdat we structureel te weinig middelen van het rijk ontvangen voor wettelijke taken. Voor de jaren 2026 en 2027 is er nog sprake van een groot structureel tekort door de gewijzigde financiering van de algemene uitkering van het rijk. We verwachten dat het rijk dit tekort alsnog gaat bekostigen, geheel of voor een groot deel. Alle gemeenten hebben te maken met dit tekort in de jaren 2026 en verder.

Het college ziet de transitie als een belangrijke manier om samenleving en organisatie voor te bereiden op de verandering die we doormaken naar nieuwe vormen van brede welvaart én de bekostiging daarvan. Via de transitie gaan we nieuwe vormen van beleid en uitvoering ontwikkelen die ons helpen om toekomstige opgaven voor onze inwoners aan te kunnen. Daarbij werken we tegelijkertijd aan een toekomstbestendige organisatie die flexibel kan inspelen op ontwikkelingen en nieuwe opgaven.

Daarom hebben we in dit MJP, deel 2 balans gezocht tussen het investeren in lopende opgaven, het ruimte creëren voor transitie en toekomstige opgaven en te investeren in een toekomstbestendige organisatie.

Uitgangspunten MJP 2

Bij het opstellen van dit MJP 2 heeft het college de volgende uitgangspunten aangehouden:

- We willen waar mogelijk inzetten op de transitie en de onderwerpen van de raadsagenda.
- De begroting heeft een structureel sluitende begroting voor minimaal jaarschijf 2024.
- De aangehouden ratio voor de verhouding eigen vermogen/weerstandscapaciteit gaat van ruim voldoende naar voldoende. Hiermee maken we meer vrije ruimte in de algemene reserve beschikbaar. De risico's zijn volledig gedekt binnen het weerstandsvermogen.
- Er worden incidentele middelen vrijgemaakt voor de jaarschijven 2024 en 2025, alsmede structurele middelen om een start te maken met de transitie en in te zetten op de onderwerpen uit de raadsagenda.
- We nemen de doelen die het rijk stelt bij Specifieke Uitkeringsregelingen zoveel mogelijk over en stellen geen extra doelen op lokaal niveau. Hiermee spelen we structurele financiële middelen vrij.

Op basis van deze uitgangspunten doet het college de volgende voorstellen:

We maken financiële ruimte om in te zetten op de transitie en onderwerpen uit de raadsagenda.

Het college ziet de transitie als een belangrijk middel om toekomstige opgaven aan te kunnen. Het college stelt daarom voor financiële ruimte (structureel en incidenteel) vrij te maken om in te zetten op de transitie en de focusonderwerpen.

Het college stelt daarnaast voor incidenteel ruimte vrij te maken om een meer integrale benadering aan te brengen in de 7 transities en onderwerpen uit de raadsagenda. Waarbij het college verder wil onderzoeken hoe de doelen en resultaten van de transities en raadsonderwerpen binnen beschikbare middelen kunnen worden gerealiseerd.

We maken financiële ruimte door in te zetten op noodzakelijke opgaven

De afgelopen jaren hebben we al scherpe keuzes moeten maken. Dit heeft tot gevolg gehad dat verschillende opgaven uitgesteld zijn. Voor een aantal van deze opgaven is uitstel niet (meer) mogelijk. Hiervoor stellen we structurele middelen beschikbaar.

We creëren structureel ruimte door keuzes te maken in bestaand beleid

Er is onvoldoende financiële ruimte om de voorstellen in het MJP 2 structureel door te voeren. Daarom stelt het college voor extra structurele ruimte te creëren door ook te kijken naar de lopende begroting. We stellen de volgende zaken voor:

- Binnen de Jeugdzorg zien we dat er middelen overblijven ten opzichte van eerder begroot. We stellen daarom voor het budget structureel met 1 miljoen euro te verlagen.
- We stellen voor de ombuigingsvoorstellen die zijn aangehouden bij de begroting 2022 door te voeren.
- De investeringsplanning uit de begroting 2023 wordt geactualiseerd zodat deze beter past bij onze realisatiekracht; hierdoor wordt financiële ruimte vrijgemaakt.
- Specifieke uitkeringen van het rijk (SPUK) – met bijbehorende doelen – zijn uitgangspunt voor onze uitgaven. We stellen geen extra doelen en begroten geen extra middelen.
- We zetten in op kostenbeheersing binnen de Wmo met als doel dat de uitgaven vanaf 2026 niet hoger zijn dan het opgenomen meerjarenbudget Wmo in de begroting 2023. We maken een plan hoe we dit kunnen realiseren.

We creëren extra incidentele ruimte door de ratio eigen vermogen/weerstandsvermogen bij te stellen naar categorie C

Onze risico's worden gedekt via het weerstandsvermogen in de Algemene reserve. Daarnaast is er nog vrije ruimte in de Algemene reserve. Het college wil deze ruimte benutten voor inzet van middelen om te voorkomen dat voorzieningen voor onze inwoners worden aangetast.

Door het aanpassen van het waarderingscijfer van B (ruim voldoende 1,4-2,0) naar C (voldoende, 1,0-1,4) creëren we die extra incidentele ruimte.

Met deze incidentele ruimte kunnen we inzetten op de transities en andere opgaven voor de samenleving én op de toekomstbestendigheid van de gemeentelijke organisatie

Het college wil deze extra incidentele ruimte gebruiken om in te zetten op de verdere uitwerking van de transities en raadsonderwerpen. Het college wil daarnaast investeren in opgaven voor de samenleving én in de gemeentelijke organisatie.

Begroting 2024 hiermee op orde

Door alle voorstellen binnen dit MJP2 door te voeren in de begroting hebben we focus op huidige en toekomstige maatschappelijke opgaven, lukt het ons om de transities aan te jagen, de basis op orde te houden én te investeren in een toekomstbestendige organisatie.

Het college heeft als uitgangspunt dat de begroting structureel op orde is en dat er structureel middelen beschikbaar zijn voor toekomstige opgaven. Hierbij willen we meer vooruit kunnen kijken en tijdig ruimte creëren voor nieuwe opgaven en ambities. Dit vraagt om meer focus in wat we willen en wat we daadwerkelijk doen. Daar zijn we nog niet.

Daarom gaat het college het komende jaar gebruiken om de transities integraal te benaderen en inhoudelijk af te wegen waar we mee aan de slag gaan. Daarnaast gaat het college alle bestaande budgetten binnen de gemeente analyseren en vergelijken met de middelen die we van het rijk krijgen en/of de middelen die vergelijkbare gemeenten uitgeven voor doelen en opgaven.

Op deze manier krijgt uw raad inzicht waar we afwijken in onze uitgaven. En kan uw raad op verantwoorde wijze afwegen waar u wel en niet op wilt inzetten. Dit is de basis voor het ontwikkelen van een nieuwe strategische visie wat voor gemeente we willen zijn en wat we willen bereiken. Dit vraagt om meer focus op waar we wel en niet op gaan inzetten. We willen uw raad op deze manier in staat stellen om bij de perspectiefnota 2024 verdere fundamentele keuzes te maken voor de jaren 2025 en verder.

Burgemeester en wethouders van Heerenveen,

De gemeentesecretaris,

J. van Leeuwestijn

De burgemeester,

T. van der Zwan

Wat verwerken wij in de begroting 2024

De transities en focusonderwerpen raadsagenda

De raadsagenda en het hoofdlijnenakkoord bepalen de koers voor de komende jaren. Door de financiële werkelijkheid is het niet mogelijk alle ambities uit MJP 1 nu op te nemen in onze begroting. We gaan echter niet stil zitten, maar volop aan de slag. Met de inzet van incidentele en structurele middelen gaan we alvast aan de slag om de transities aan te jagen. Tevens gaan we onderzoeken hoe we de transities binnen beschikbare middelen vorm kunnen geven.

Oprichting transitieteam integrale aanpak transities

Voor de periode 2024-2027 maken we structureel en incidenteel middelen vrij om aan de slag te gaan met de verdere uitwerking van de 7 transities. Hierbij is het noodzakelijk de verschillende onderwerpen integraal met elkaar te verbinden. We gaan daarom werken met een transitieteam dat vanuit de integrale blik van brede welvaart kijkt naar alle onderwerpen, gezamenlijke doelen stelt en komt met een integraal plan van aanpak.

- De zorgtransitie: de beweging naar positieve gezondheid, preventie, eenvoud en eigen regie.
- De sociale transitie: de beweging naar een nieuw sociaal netwerk en burgerinitiatieven en de beweging naar gelijke kansen voor iedereen, een sterk sociaal weefsel, toegang voor iedereen en actief burgerschap.
- De woontransitie: de beweging naar groeien en versnellen, naar meer regie bij de overheid. De beweging naar volkshuisvesting.
- De circulaire transitie: de beweging naar een samenleving zonder verspilling. Van afval naar grondstof en een leefbare toekomst voor iedereen.
- De ruimtetransitie: de beweging naar een afgewogen inrichting van de schaarse ruimte waar water, klimaat, natuur, milieu, bereikbaarheid een plek moeten krijgen zodat de ruimte toekomstbestendig en leefbaar blijft.
- De energietransitie: de beweging naar nieuwe vormen van energieproductie en energiegebruik, naar schone energiebronnen.
- De overheidstransitie: de beweging naar echt werken van buiten (vanuit de samenleving) naar binnen. Het verkleinen van de kloof tussen inwoner en politiek. De beweging naar een nieuwe balans tussen inwoner, markt en overheid.

Onderwerpen uit de raadsagenda

In de raadsagenda heeft u vijf onderwerpen opgenomen waar u de focus op wilt hebben. Het gaat hierbij om

- duurzaamheid
- wonen en volkshuisvesting
- dienstverlening
- cultuur
- bestaanszekerheid

In MJP deel 1 hebben we aangegeven op welke wijze deze onderwerpen worden opgepakt. De onderwerpen duurzaamheid, wonen en volkshuisvesting en dienstverlening zijn opgenomen in een transitie. De onderwerpen cultuur en bestaanszekerheid zijn in het MJP opgenomen als raadsonderwerp.

De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering van 22 juni 2023 besloten de a-dossiers uit de raadsagenda toe te voegen aan het MJP en voor ieder onderwerp een open gesprek met de samenleving te organiseren in de volgende volgorde:

1. Cultuur (2023). Naast de discussie over de waarde van Cultuur is de discussie over de culturele accommodaties zeer actueel.
2. Waarde (vrijwilligers) werk (2024). Dit is een actueel thema dat om een goede voorbereiding vraagt.
3. Biodiversiteit (2025). Biodiversiteit is een belangrijk thema en zal dat de komende jaren zeker blijven.

Daarnaast heeft de gemeenteraad besloten per dossier (a en b dossiers) een stappenplan op te stellen en deze voor te leggen aan de gemeenteraad.

Financieel perspectief 2024-2027

	(bedragen x € 1.000)			
	2024	2025	2026	2027
Saldo begroting 2023-2026	2.247	4.107	-6.623	-6.623
1. Mutaties circulaires	3.039	1.764	4.711	6.960
2. Mutaties raadsbesluiten t/m mei 2023	-69	538	305	-1.251
3. Effecten jaarrekening 2022	1.650	1.000	1.000	1.000
4. Begrotingssaldo voor mutaties MJP	6.867	7.409	-607	86
Mutaties MJP 2023 - transities en focusonderwerpen	-1.216	-1.341	-1.466	-1.466
Mutaties MJP 2023 - thema's	-6.073	-7.666	-6.668	-7.018
5. Totaal mutaties MJP 2023	-7.289	-9.007	-8.134	-8.484
6. Begrotingssaldo na mutaties MJP	-422	-1.598	-8.741	-8.398
7. Ombuigingen	1.659	1.650	1.650	1.463
8. Begrotingssaldo Meerjarenperspectief 2023	1.237	52	-7.091	-6.935

Het financieel perspectief 2024-2027 sluit voor het begrotingsjaar 2024 met een voordelig saldo van € 1,2 mln. Ook de jaarschijf 2025 laat een sluitende begroting zien. De jaren 2026 en 2027 laten een fors negatief saldo zien. De gewijzigde financieringssysteem van de Algemene uitkering is hier een belangrijke oorzaak van. Ondanks dat er in de septembercircularre 2022 en de meicircularre 2023 extra middelen beschikbaar zijn gesteld, is het niet voldoende deze jaren met een positief saldo af te sluiten.

Terugblik

Vertrekpunt van dit meerjarenperspectief is de begroting 2023 zoals deze door u is vastgesteld. In de begroting 2023 is nog niet het structurele effect van de septembercircularre 2022 verwerkt. Ook hebben de circulaires van december 2022 en mei 2023 structureel effect op de gepresenteerde saldi. In onderstaande tabel is deze impact zichtbaar gemaakt. We zien dat het rijk na publicatie van de mei circularre nog correcties heeft verwerkt en dat het rijk steeds meer wijzigingen aanbrengt in het verdelen van de algemene uitkering. Dit is gestart bij de invoering van het nieuwe verdeelmodel in 2022. Hierdoor kost het meer tijd om te komen tot een volledige analyse. In de begroting 2024 komt een geactualiseerde uitwerking van de meicircularre 2023.

Naast het effect van de circulaires hebben ook de door u genomen raadsbesluiten effect op het structureel saldo. In de hierna volgende tabel zijn de besluiten die na vaststelling van de begroting 2023 door u zijn genomen, verwerkt:

	(bedragen x € 1.000)			
1. Circulaires	2024	2025	2026	2027
Septembercircularre 2022	1.530	1.353	4.216	
Decembercircularre 2022	94	98	95	
Meicircularre 2023	1.415	313	400	6.960
Mutaties circulaires	3.039	1.764	4.711	6.960

	(bedragen x € 1.000)			
2. Raadsbesluiten	2024	2025	2026	2027
Toename licentiekosten wmo	-7	-7	-7	-7
Verhoging kwaliteit fietspaden	-29	-29	-29	-29
Toename licentiekosten P-wet	-41	-41	-41	-41
Huisvesting		607	607	-949
Parkeren centrumvisie	8	8	-225	-225
Totaal	-69	538	305	-1.251

De uitkomsten van de jaarrekening 2022 hebben er toe geleid dat we voorstellen de begroting te wijzigen. Zowel in de jaarrekening 2021 als in de jaarrekening 2022 was er sprake van een overschot op de budgetten Jeugd. Wij verwachten dat de huidige budgetten vanaf 2024 niet geheel meer nodig zijn. Ook hebben wij geconstateerd dat er sprake is van een vertraging in de realisatie van de investeringsprojecten. Hierdoor is onze financieringsbehoefte in 2024 lager waardoor de rentelasten afnemen.

	(bedragen x € 1.000)			
3. Effecten jaarrekening	2024	2025	2026	2027
Verlaging budget jeugdhulp	1.000	1.000	1.000	1.000
Herijking investeringsplanning	650			
Totaal	1.650	1.000	1.000	1.000

Rekening houdend met de hiervoor genoemde effecten ontstaat onderstaand begrotingssaldo. Dit saldo is het vertrekpunt voor het MJP 2023:

	(bedragen x € 1.000)			
4. Begrotingssaldo voor mutaties MJP	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo voor mutaties MJP	6.867	7.409	-607	86

Vooruitblik

(bedragen x € 1.000)

4. Begrotingssaldo voor mutaties MJP	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo voor mutaties MJP	6.867	7.409	-607	86

In het financieel kader van dit meerjarenperspectief is invulling gegeven aan de transitie uit het hoofdlijnenakkoord en focusonderwerpen uit de raadsagenda. Naast deze mutaties ontkomen we er niet aan om een aantal onvermijdelijke budgetverhogingen op te nemen voor onvermijdelijke meerkosten bestaand beleid en contractuele verplichtingen. De afgelopen jaren is noodgedwongen een aantal scherpe keuzes gemaakt om de begroting sluiten te krijgen. Deze mutaties dragen bij aan het herstel van deze eerdere keuzes.

In onderstaand overzicht zijn de mutaties weergegeven:

(bedragen x € 1.000)

5. Mutaties MJP structureel	2024	2025	2026	2027
Sociale leefomgeving/ Us Mienskip				
Bijdrage VRF Gezondheid	-100	-126	-154	-240
Tekort WMO	-600	-1.655		
Bijdrage Rijksmonumentenzorg B'him	-4	-11	-4	-4
Mensenhandel	-69	-69	-69	-69
Inkomsten lening P6	-64	-64	-64	-64
Integraal veiligheidsbeleid: scenario 1	-280	-280	-280	-280
<i>Transitie: sociale transitie</i>				
<i>Focusonderwerp: Cultuur</i>		-125	-250	-250
Economische leefomgeving/Us Ekonomy				
Internationale schakelklas	-75	-75	-75	-75
Actualisatie IHP 2023			-160	-160
Tijdelijke huisvesting renovatie Kingweg 1	-41	-41	-41	-41
Tijdelijke huisvesting renovatie Kingweg 1	41	41	41	41
<i>Transitie: circulariteit</i>	-122	-122	-122	-122
<i>Focusonderwerp: Bestaanszekerheid</i>	-500	-500	-500	-500
Fysieke leefomgeving/ Us Romte				
Invasieve exoten	-130	-110	-110	-110
Zwerfafval	40	40	40	40
Capaciteit toezicht en handhaving bouw	-113	-113	-113	-113
Bijdrage FUMO	-93	-103	-119	-150
Bijdrage VRF Veiligheid	-89	-157	-207	-341
Intensivering Wet Kinderopvang	-30	-30	-30	-30
<i>Transitie: Ruimtetransitie</i>	-349	-349	-349	-349
<i>Transitie: Woontransitie</i>	-150	-150	-150	-150
Mensen, middelen en Bestuur/ Us Minsken en Middels				
Licenties investeringen/overhead/devices	-367	-391	-325	-348
Woon- werkverkeer	-150	-150	-150	-150
Indexatie huisvesting		-2	-4	-80
Structureel maken vraag aan functioneel beheer	-346	-346	-346	-346
Investeringen in informatisering en digitalisering	-500	-500	-500	-500
Structureel effect CAO 2023	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300
Indexering	-1.804	-2.224	-2.699	-2.699
<i>Transitie: overheidstransitie</i>	-95	-95	-95	-95
Totaal	-7.289	-9.007	-8.134	-8.484
<i>waarvan transities/focusonderwerp</i>	<i>-1.216</i>	<i>-1.341</i>	<i>-1.466</i>	<i>-1.466</i>

Na verwerking van deze mutaties die betrekking hebben op de transities en speerpunten en de overige mutaties ontstaat onderstaande begrotingssaldo:

	(bedragen x € 1.000)			
6. Begrotingssaldo na mutaties MJP	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo na mutaties MJP	-422	-1.598	-8.741	-8.398

Gelet op bovenstaande saldi is het noodzakelijk dat er ombuigingen plaatsvinden om te komen tot een positief begrotingsresultaat voor in ieder geval de jaarschijf 2024. In deze perspectiefnota zijn onderstaande ombuigingen verwerkt:

	(bedragen x € 1.000)			
7. Ombuigingen	2024	2025	2026	2027
Verhoging OZB	500	500	500	500
Verlaging collectieve ziektekostenverzekering	150	150	150	150
Parkeeropbrengsten vergunninghouders	100	100	100	100
Beleidsaanpassingen SPUK	909	900	900	713
Totaal	1.659	1.650	1.650	1.463

Al het voorgaande leidt er toe dat er een positief begrotingssaldo ontstaat voor de jaarschijven 2024 en 2025.

	(bedragen x € 1.000)			
8. Begrotingssaldo Meerjarenperspectief 2023	2024	2025	2026	2027
8. Begrotingssaldo Meerjarenperspectief 2023	1.237	52	-7.091	-6.935

Ontwikkeling Algemene reserve

Om u voldoende inzicht te geven in de ontwikkeling van het financieel perspectief van de gemeente presenteren wij u in onderstaande tabel het verloop van de algemene reserve. De beschikbare incidentele middelen zijn onlosmakelijk verbonden met de keuzes die u maakt over inzet van structurele middelen. Maximale inzet van structurele middelen vraagt om voldoende incidenteel beschikbaar ruimte. In dit meerjarenperspectief hebben wij rekening gehouden met een balans tussen de inzet van structurele en incidentele middelen.

Bedragen x € 1.000					
Algemene reserve	2023	2024	2025	2026	2027
Stand begin boekjaar	56.635	44.590	36.558	29.806	28.588
Mutaties begroting 2023-2026	-10.633	-3.608	-2.155	-388	
1. Raadsbesluiten 2023	-1.093	-611	-2.811	-800	
Voorlopig resultaat rekening 2022	4.937				
Overhevelingen 2022-2023	-3.721				
Voorlopig resultaat verzamelbesluit 2023-1	-1.535				
Verloop Algemene reserve voor mutaties MJP	44.590	40.371	31.592	28.618	28.588
Mutaties MJP-transities		-2.556	-1.382		
Mutaties MJP-thema's		-1.257	-404	-30	-30
2. Totaal mutaties MJP		-3.813	-1.786	-30	-30
Stand Algemene reserve na mutaties MJP	44.590	36.558	29.806	28.588	28.558

Voor de volledigheid hebben wij u ook de mutaties in de Algemene Reserve die betrekking hebben op 2023 opgenomen. De door u genomen raadsbesluiten welke niet in de begroting 2023 zijn verwerkt, zijn in onderstaande tabel opgenomen:

Bedragen x € 1.000					
1. Raadsbesluiten 2023	2023	2024	2025	2026	2027
Noodfonds	-710				
Aanpak invasieve exoten	-60				
Parkeren centrumvisie		-173	-172		
Huisvesting ambtelijke organisatie			-2.639	-800	
Giro555	-51				
Uitbreiding Skoatterwald	-75				
Programma digitalisering Sociaal Domein	-197	-438			
Verloop Algemene reserve voor mutaties MJP	-1.093	-611	-2.811	-800	

Voor de uitvoering van de transities en speerpunten hebben wij tevens incidentele middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn in de hierna volgende tabel per transitie en speerpunt inzichtelijk gemaakt. Tevens zetten wij in dit meerjarenperspectief in op onder andere de versterking van de gemeentelijke organisatie. In onderstaande tabel hebben wij dit weergegeven:

Bedragen x € 1.000				
2. Mutaties MJP	2024	2025	2026	2027
Sociale leefomgeving/ Us Mienskip				
Transitie: sociale transitie	-20	-6		
Transitie: zorgtransitie	-265	-265		
Economische leefomgeving/Us Ekonomy				
Overhead regiodeal	-73			
Werkbudget Europa	-9	-9		
Focusonderwerp: Bestaanszekerheid	-160			
Fysieke leefomgeving/ Us Romte				
Capaciteit bouwplantoetsing	-113	-113		
Constructieve veiligheid CT kunstwerken	-420			
Nieuw regionaal verkeersmodel	-75			
Oeverfonds	-30	-30	-30	-30
Transitie: ruimtetransitie	-244	-244		
Transitie: energietransitie	-121	-121		
Mensen, middelen en Bestuur/ Us Minsken en Middels				
Binden en boeien	-285			
Strategisch adviseur projecten	-144	-144		
Portfoliomanagement	-108	-108		
Transitie: overheidstransitie	-246	-246		
Transities algemeen	-1.500	-500		
Totaal	-3.813	-1.786	-30	-30
waarvan transities/focusonderwerp	-2.556	-1.382		

Rekening houdend met bovenstaande mutaties resteert eind 2027 een algemene reserve van € 29,0 mln. Dit betekent dat er bij dit MJP 2 sprake is van een ratio eigen vermogen/benodigde weerstandscapaciteit van 1,3. Gelet op het huidige structureel perspectief en onze Rijksfinanciering komt er meer druk te staan op de algemene reserve. Ondanks dat adviseren wij de ratio waarderingscijfer C (1,0-1,4, voldoende) als uitgangspunt te nemen. In de nota risicomanagement is het volgende opgenomen: "De gemeente Heerenveen streeft naar een ruim voldoende weerstandsvermogen (waarderingscijfer B (1,4 – 2,0))".

De huidige ratio legt een dermate hoog beslag op de algemene reserve dat er vrijwel geen incidentele middelen ingezet kunnen worden terwijl dit wel nodig is. Ook met een bijgesteld waarderingscijfer is de algemene reserve van voldoende omvang om risico's op te vangen. Gepland is om een nieuwe nota risicomanagement aan uw raad voor te leggen bij de begroting 2024 in november van dit jaar.

Het verloop van de ratio wordt hieronder weergegeven:

					Bedragen x € 1.000
Ratio na mutaties MJP	2023	2024	2025	2026	2027
Stand Algemene reserve	44.590	36.558	29.806	28.588	28.558
Benodigde weerstandscapaciteit	22.118	22.118	22.118	22.118	22.118
Ratio	2,0	1,7	1,3	1,3	1,3

In bovenstaande tabel wordt zichtbaar dat de ratio ruimschoots binnen de bandbreedte voor het waarderingscijfer C blijft. Hiermee kwalificeert de omvang van de ratio als 'voldoende'.

Inzet middelen per transitie en focusonderwerpen raadsagenda

Wij hebben als college besloten tot onderstaande investeringen in de transities en focusonderwerpen uit de raadsagenda. Hiermee willen we een start maken met de transities en raadsonderwerpen én tevens onderzoeken hoe we dit binnen beschikbare middelen vorm kunnen geven.

Op basis van deze beschikbare middelen maken we een integraal plan hoe we deze middelen inzetten. Welke inspanningen we gaan doen en welke resultaten we nastreven. We zetten daarbij in op experimenten en pilots, maar ook op een andere inzet van huidige middelen. Dit plan en de planning van de resultaten sturen wij uw raad toe voor het einde van het jaar 2023. Tevens vertalen we de resultaten voor uw raad in de LTA voor 2024 en verder.

Tegelijkertijd gaan we onderzoeken hoe we de transities en focusonderwerpen verder kunnen brengen met inzet van huidige middelen. Dit betekent dat we andere doelen, resultaten niet meer realiseren, of op een lager niveau, en zo de benodigde middelen vrijspelen. Alleen op deze manier kunnen we dit bekostigen.

In de transities en focusonderwerpen gaan we nieuwe vormen van beleid, uitvoering en dienstverlening ontwikkelen die bijdragen aan de doelen hiervan en de hogere doelen van de brede welvaart. Dit leggen wij bij het MJP 2024 en/of de begroting 2025 aan u voor.

Structurele mutaties

(bedragen x € 1.000)				
Transities en focusonderwerpen structureel	2024	2025	2026	2027
De sociale transitie				
De circulaire transitie	-122	-122	-122	-122
De woontransitie	-150	-150	-150	-150
De ruimtetransitie	-349	-349	-349	-349
De overheidstransitie	-95	-95	-95	-95
Bestaanszekerheid	-500	-500	-500	-500
Cultuur		-125	-250	-250
Totaal	-1.216	-1.341	-1.466	-1.466

Incidentele mutaties

Bedragen x € 1.000				
Transities en focusonderwerpen incidenteel	2024	2025	2026	2027
Transities en focusonderwerpen algemeen	-1.500	-500		
De zorgtransitie	-265	-265		
De sociale transitie	-20	-6		
De ruimte transitie	-244	-244		
De energietransitie	-121	-121		
De overheidstransitie	-246	-246		
Bestaanszekerheid	-160			
Totaal	-2.556	-1.382		

Inzet middelen per transitie

0. Algemeen

Wat nemen we op in de begroting 2024:	<i>2024: € 1.500.000 incidenteel</i> <i>2025: € 500.000 incidenteel</i> Om een samenhangend plan te ontwikkelen en inspanningen uit te voeren die de transities aanjagen hebben we in 2024 € 1 mln. uitgetrokken, Tevens hebben we in 2024 en 2025 € 0,5 mln. per jaar uitgetrokken voor het programma-management en ondersteuning van de programma's. Tevens benutten wij 2024 om structurele dekking te vinden voor de transities.
---------------------------------------	--

1. De zorg transitie

Gezond welzijn vernieuwen

Wat nemen we op in de begroting 2024:	<i>2024: € 265.000 incidenteel</i> <i>2025: € 265.000 incidenteel</i> Deze middelen zijn bedoeld om de beweging te maken van professionele zorg op maat naar meer zorg in de wijk, de juiste zorg op de juiste plek en een gezonde, weerbare, vitale samenleving. Inwoners vinden zelf de weg naar hulp die bij hun past. Deze middelen voor deze transitie zijn noodzakelijk om de benodigde kostenbesparing vanaf 2026 binnen de WMO-budgetten mogelijk te maken.
---------------------------------------	---

2. De sociale transitie

Meedoen aan de samenleving

Wat nemen we op in de begroting 2024:	<i>2024: € 194.000 structureel - € 20.000 incidenteel</i> <i>2025: € 237.000 structureel - € 6.000 incidenteel</i> <i>2026: € 244.000 structureel</i> <i>2027: € 244.000 structureel</i> <u><i>Dekking structurele middelen binnen huidige budgetten</i></u> Deze structurele middelen zijn bedoeld voor de uitvoering van een wetenschappelijk onderbouwde aanpak om alcohol- en drugsgebruik onder jongeren preventief te voorkomen. Samen met de gemeenschap en de GGD geven wij hier uitvoering aan. De dekking voor de structurele middelen dient binnen de huidige middelen gevonden te worden. De incidentele middelen zijn bedoeld om In co-creatie met maatschappelijke partners een lokaal plan van aanpak voor thuiszitters en Voortijdig schoolverlaten op te stellen.
---------------------------------------	--

3. De circulaire transitie

Toonaangevend in circulaire samenleving

Wat nemen we op in de begroting 2024:

2024: € 122.000 structureel

2025: € 122.000 structureel

2026: € 122.000 structureel

2027: € 122.000 structureel

Om een start te maken met deze transitie met de opgave van een circulaire samenleving is het nodig een projectmedewerker circulair aan te stellen. Tot op heden is hiervoor nog geen structurele personele inzet beschikbaar. Ook worden hiermee de langdurige samenwerkingsverbanden op het gebied van circulariteit structureel bekostigd. Het betreft hier de samenwerkingsverbanden Chemport en Vereniging Circulair Friesland.

4. De woontransitie

Huisvesting voor iedereen

Wat nemen we op in de begroting 2024:

2024: € 150.000 structureel

2025: € 150.000 structureel

2026: € 150.000 structureel

2027: € 150.000 structureel

De uitgangspunten die u ons heeft meegegeven in de motie bij de woonvisie vraagt extra personele inzet. De ambitie om 420 woningen per jaar te realiseren, regiefuncties op ons te nemen en dit voldoende te monitoren vraagt veel meer middelen. Met deze middelen in 2024 wordt ingezet op extra capaciteit aan projectleiding. Komend jaar zullen wij u een geactualiseerde woonvisie voorleggen met daarin eventueel aangepaste doelen en benodigde middelen. We onderzoeken in hoeverre we hierin kunnen voorzien met inzet van bestaande middelen.

5. De ruimte transitie / Omgevingswet

Landschap in balans

Wat nemen we op in de begroting 2024:

2024: € 349.000 structureel - € 244.000 incidenteel

2025: € 349.000 structureel - € 244.000 incidenteel

2026: € 349.000 structureel

2027: € 349.000 structureel

In relatie tot de woningbouwambitie van de gemeente Heerenveen, die grotendeels in nieuwe uitleglocaties moet worden gerealiseerd, is het noodzakelijk dat er extra capaciteit beschikbaar komt. Deze capaciteit is nodig om de inpassing van uitbreidingslocaties woningbouw in relatie tot landelijke ontwikkelingen zoals stikstof en bodem en water sturend. Door de grote hoeveelheid en complexiteit van de te ontwikkelen woningbouwlocaties is tevens extra capaciteit omgevingsrecht noodzakelijk.

6. De energie transitie

Energie van morgen

Wat nemen we op in de begroting 2024:

2024: € 121.000 incidenteel

2025: € 121.000 incidenteel

Voor het verbeteren van interne en externe samenwerking (netbeheerders) en om zo effectief bij te dragen aan de toekomstbestendigheid van de energie-infrastructuur in onze gemeente is extra capaciteit nodig. Er wordt onder andere ingezet op de strategische keuzes die direct effect hebben op de (on)mogelijkheden in ruimtelijke ontwikkeling in de gemeente en het stroomlijnen van processen en communicatie rondom dit onderwerp. Tevens verwachten wij voor dit onderwerp middelen van het rijk te ontvangen in de vorm van een Specifieke Uitkering (SPUK); we onderzoeken hoe we binnen deze middelen ook de circulaire transitie kunnen meenemen.

7. De overheidstransitie

De dienstverlenende overheid

Wat nemen we op in
de begroting 2024:

2024: € 95.000 structureel - € 246.000 incidenteel

2025: € 95.000 structureel - € 246.000 incidenteel

2026: € 95.000 structureel

2027: € 95.000 structureel

In de volle breedte van de bedrijfsvoering is de behoefte om de processen te optimaliseren. De laatste jaren zien we dat met name afdeling overstijgende processen steeds vaker vastlopen en dat een integrale aanpak, gericht op de klant en de toegevoegde waarde, steeds belangrijker is. Met deze middelen gaan we naast procesoptimalisatie ook inzetten op het informatie-domein door nieuwe rollen als strategisch informatie manager en portfoliomanager. We verwachten deze na 2 jaar uit bestaande personele middelen te kunnen bekostigen. De middelen voor informatisering en digitalisering zullen primair worden ingezet voor dienstverlening. Daarnaast voor vervanging, verbetering bedrijfsvoering en kwaliteitsverbetering. Via portfoliomanagement zorgen we dat de ICT middelen effectief en efficiënt worden ingezet. Met uw raad zullen we via de dienstverleningsvisie de doelen vaststellen; met deze middelen kunnen we de eerste verbeteringen aanbrengen.

Inzet middelen per focusonderwerp

8. Bestaanszekerheid

Wat nemen we op in de begroting 2024:	<i>2024: € 500.000 structureel - € 160.000 incidenteel</i> <i>2025: € 500.000 structureel</i> <i>2026: € 500.000 structureel</i> <i>2027: € 500.000 structureel</i> Uw raad heeft nog geen definitieve initiatiefvoorstellen gedaan over bestaanszekerheid. In dit MJP zitten middelen voor versterking bestaanszekerheid van onze WSW medewerkers én middelen voor het voortzetten van vroegsignalering schulden. Indien uw raad nog andere voorstellen wil realiseren zal hiervoor dekking binnen bestaande financiële middelen moeten worden gezocht.
---------------------------------------	--

9. Cultuur

Wat nemen we op in de begroting 2024:	<i>2025: € 125.000 structureel</i> <i>2026: € 250.000 structureel</i> <i>2027: € 250.000 structureel</i> In onze centrumvisie ontwikkeling is besloten om de bibliotheek te verplaatsen naar het hart van het centrum (ABC complex). In het budget voor centrumvisie is "alleen" budget opgenomen voor de verplaatsing en realisatie van de bibliotheek 2.0. De exploitatielasten van de bibliotheek nemen hierdoor echter wel toe en stellen dan ook voor de subsidie aan de bibliotheek te verhogen
---------------------------------------	--

Sociale leefomgeving/ Us Mienskip

Bijdrage VRF Gezondheid/Veiligheid - structureel

Op 26 januari 2023 is de kaderbrief van de Veiligheidsregio behandeld in de gemeenteraad. De verhoging van de bijdrage bedraagt voor een klein deel (circa € 21.000) beleidsontwikkelingen (programma Nu niet zwanger en advisering preventie). De rest betreft indexatie van lonen en prijzen. De Veiligheidsregio houdt rekening met een indexatie van 8% voor de materiële kosten. Dit percentage wordt bijgesteld aan de hand van de door het Rijk gehanteerde percentages.

Tekort WMO - structureel

De afgelopen jaren zijn de kosten binnen de WMO fors toegenomen. De afgelopen jaren heeft u het beschikbare budget al diverse malen verhoogd. Oorzaak hiervan ligt enerzijds in de invoering van het abonnementstarief en anderzijds in de vergrijzing en sterk toegenomen prijzen. Op basis van de huidige prijsontwikkelingen en clientgroei zijn extra middelen nodig. Vanaf 2026 streven wij er naar de uitgaven op het kostenniveau 2023 te handhaven. Wij worden hierbij geholpen door het verdwijnen van het abonnementstarief. Ook de inspanningen uit de zorgtransitie zijn hier mede op gericht. Desalniettemin zijn er scherpe keuzes nodig binnen het WMO-beleid om de kosten terug te dringen.

Mensenhandel - structureel

Het huidige uitvoeringsplan gericht op huiselijk geweld (Geweld in afhankelijkheidsrelaties) is verlopen en een nieuw uitvoeringsplan is in de maak. Het uitvoeringsplan zal de wettelijke taken bevatten, maar ook de provinciale afspraken die in SDF verband gemaakt zijn (regiovisie, Friese Aanpak Huiselijk Geweld, mensenhandel). Daarnaast is de gemeente voor de aanpak van mensenhandel en voor de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties verantwoordelijk voor preventie, signalering, handhaving, veiligheid, opvang en zorg. Voor de laatste drie onderdelen hebben we provinciaal afspraken gemaakt. (o.a. Friese aanpak huiselijk geweld). Het hier gevraagde budget is bedoeld voor een aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Mensenhandel en een budget voor scholing.

Inkomsten lening P6 - structureel

De gemeente heeft de aanleg van parkeerterrein P6 voorgefinancierd aan sc Heerenveen. Deze investering is in 2021 door Sportclub Heerenveen volledig terugbetaald maar de inkomst staat nog in de begroting. Dat wordt nu gecorrigeerd.

Integraal veiligheidsbeleid - structureel

Op 20 april 2023 heeft de gemeenteraad het integraal veiligheidsplan 2023-2026 'Veiligheid blijven we samen doen' vastgesteld. Bij de vaststelling van het beleid heeft de raad ook een keuze gemaakt in de voorliggende veiligheidsniveau's, inclusief de bijbehorende financiële investeringen. De raad koos hierbij voor scenario 2 'meebewegen met maatschappelijke opgaven'. Nu wordt voorgesteld om scenario 1 op te nemen. Dit betekent dat we onze succesvolle aanpakken uit de afgelopen jaren kunnen gaan borgen, zodat we het goede behouden.

Economische leefomgeving/Us Economy

Internationale schakelklas (ISK) - structureel

Namens de onderwijspartners in het VO in Heerenveen is medewerking gevraagd aan het inrichten van een tijdelijke onderwijsvoorziening (accommodatie) voor nieuwkomers van 12 tot 18 jaar (Internationale Schakelklas, ISK). Gelet op de forse groei van nieuwkomers in heel Nederland en ook in Fryslân, kan de bestaande ISK voor VO in Drachten geen onderwijslocaties meer organiseren in Smallingerland. Bovendien volgen nu al ruim 40 nieuwkomers uit Heerenveen ISK VO elders. Er wordt nu een pand gehuurd, voor maximaal 5 jaar.

Actualisatie IHP 2023 - structureel

Ieder jaar wordt het DIHP en IHP geactualiseerd, hierbij wordt gekeken of de vastgestelde investeringsplanning past bij de nieuwe ontwikkelingen en feiten. Er zijn diverse verschuivingen qua planning voor nieuwbouw en renovatie van scholen. Bij bijna alle verschuivingen wordt de realisatie van de school een jaar opgeschoven. Daarnaast zijn er wijzigingen in de benodigde investeringsbudgetten voor enkele scholen door meer of minder instroom van leerlingen en worden de investeringsbedragen geïndexeerd conform het raadsbesluit IHP.

Tijdelijke huisvesting Kingweg 1 - structureel

Voor de renovatie van de Kingweg 1 van het Bornego College is in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) VO een budget opgenomen. Tijdens deze renovatie is het nodig dat het onderwijs tijdelijk wordt verzorgd op de Beugel 68 zoals aangegeven in het IHP. Bij het opstellen van het IHP is geen inpassingsonderzoek gedaan. Inmiddels is dit inpassingsonderzoek uitgewerkt bij de renovatie van de Kingweg en is gekeken op welke wijze het huidige pand op een zo'n kostenefficiënt mogelijke manier aangepast kan worden, zodat deze functioneel inzetbaar als ook (brand)veilig te gebruiken is. Ook de aspecten duurzaamheid en circulariteit kregen daarbij de aandacht. De investering kan binnen het product onderwijshuisvesting worden opgevangen. Hierbij worden de posten schade-uitkering VO en PO verlaagd. Kijkend naar de uitgaven in de afgelopen jaren is dit reëel.

Overhead regiodeal - incidenteel

Door verschillende redenen, waaronder corona, vertraging bij nutsbedrijven en aannemers en personele krapte lopen een aantal projecten van de Regio Deal uit. Formeel eindigt de Regio Deal in oktober 2024 en dan dient ook de verantwoording bij het Rijk ingediend te zijn. De periode van december 2023 tot oktober 2024 zou gebruikt worden om de financiële afhechting te regelen en bijbehorende documenten op te stellen. Waarschijnlijk wordt er vanwege vertraging in een aantal projecten nu formeel uitstel aangevraagd bij het Rijk. Dit betekent dat het afrondingsproces pas later kan plaatsvinden en dat de inhuur voor het programmateam en vanuit de gemeente Heerenveen (plaats in ambtelijk Regioteam) langer moet doorlopen.

Fysieke leefomgeving/ Us Romte

Invasieve exoten - structureel

Op 23 maart heeft de raad ingestemd met het Plan van Aanpak Bestrijding invasieve exoten gemeente Heerenveen 2023-2027. Tevens is besloten de structureel benodigde middelen van € 110.000 per jaar op te nemen. In 2024 zijn extra middelen nodig voor verwijdering van een nog niet in het Plan van Aanpak opgenomen exoot. Dit risico van onvoorspelbaarheid t.a.v. exoten is aangegeven in het raadsbesluit.

Zwerfafval - structureel

Jaarlijks ontvangen gemeenten een zwerfafvalvergoeding van € 1,20 per inwoner van het rijk voor het bestrijden van zwerfafval. Deze regeling eindigde per 31 december 2022. Per 1-1-2023 is hiervoor de SUP-regeling in de plaats gekomen en deze wordt nu opgenomen in de begroting.

Woon-werkverkeer - structureel

Vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap wordt gekeken om een uitgebreidere tegemoetkoming aan te bieden op woon-werkverkeer voor openbaar vervoer, auto en fiets.

Capaciteit toezicht en handhaving - structureel

Om de leefbaarheid en veiligheid van gebouwen, straten en wijken te behouden dan wel te verbeteren is extra personele capaciteit nodig. Hiermee houden wij toezicht en handhaven wij daar waar nodig in de bestaande bouw, op het gebied van kamergewijze verhuur, drugs- en vuurwerkpanden, ondermijnende activiteiten en illegale reclames.

Bijdrage FUMO - structureel

Op 20 april 2023 is de begroting 2024 van de FUMO behandeld in de gemeenteraad. De bijdrage is verhoogd door indexatie, herijken kengetallen taken bodemkwaliteit, verhogen collectieve uren en versterking bedrijfsvoering.

Bijdrage VRF Gezondheid/Veiligheid - structureel

Op 26 januari 2023 is de kaderbrief van de Veiligheidsregio behandeld in de gemeenteraad. De verhoging van de bijdrage bedraagt voor een klein deel (circa € 21.000) beleidsontwikkelingen (programma Nu niet zwanger en advisering preventie). De rest betreft indexatie van lonen en prijzen. De Veiligheidsregio houdt rekening met een indexatie van 8% voor de materiële kosten. Dit percentage wordt bijgesteld aan de hand van de door het Rijk gehanteerde percentages.

Constructieve veiligheid CT kunstwerken - incidenteel

Op dit moment staat de constructieve veiligheid van gebouwen, maar ook van civiel technische kunstwerken in de schijnwerpers. Hierbij moeten wij ons de vraag stellen: zijn de bruggen/ viaducten, gerekend met de eisen die op dat moment golden, nog wel bestand tegen het steeds zwaardere en toenemende verkeer. Kijkend naar de functie en gebruik, verkeersintensiteit en ligging, afgezet naar de huidige kwaliteit van de civieltechnische kunstwerken komen er in de gemeente Heerenveen 21 civieltechnische kunstwerken in aanmerking voor nader onderzoek ofwel deze vallen in de risicocategorie. Deze bruggen/ viaducten worden tegenwoordig zwaarder belast, dan bij de aanleg rekening mee is gehouden.

Capaciteit bouwplantoetsing - incidenteel

Gezien de uitgebreidere regierol van de overheid en de grote hoeveelheid en complexiteit rondom te ontwikkelen woningbouw is tijdelijk extra capaciteit bouwplantoetsing noodzakelijk. Aangezien bouwplantoetsing vooral achter in de 'ontwikkelketen' plaats vind, verwachten wij dat pas in 2025 de aanpassing wezenlijk merkbaar is.

Nieuwe regionaal verkeersmodel -incidenteel

Om voor het BGE de noodzakelijke en kwalitatief goede gegevens voor het betreffende basisjaar te kunnen aanleveren is het van belang dat wij van wegen met een intensiteit van meer dan 1000 motorvoertuigen per etmaal over een actueel verkeersmodel beschikken. De BGE moet elke 5 jaar worden gemonitord. Daarbij wordt gekeken of de basisgeluidemissie op een weg met 1,5 dB is toegenomen. De gegevens voor een dergelijk monitoringsjaar kunnen in dat geval opnieuw door een verkeersmodel worden gegenereerd. Hiervoor kan het bestaande verkeersmodel worden gevuld en gevalideerd met nieuwe tellingen over dat monitoringsjaar.

Licenties investeringen/overhead/devices - structureel

Voor het goed functioneren van de digitale werkomgeving en de digitale gemeente wordt gebruik gemaakt van hardware (infra) en software. Extra middelen zijn hiervoor nodig omdat de hoeveelheid en de prijzen fors zijn toegenomen. Afgelopen jaren zijn deze middelen niet geïndexeerd.

Woon-werkverkeer - structureel

In deze krappe arbeidsmarkt is goed werkgeverschap met aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden noodzakelijk om medewerkers te binden en te boeien. Wij onderzoeken of we dit kunnen koppelen aan onze duurzaamheidsopgaven. In dit MJP zetten we in op het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden met betrekking tot woon-werkverkeer.

Structureel maken functioneel beheer - structureel

De verdergaande digitalisering vraagt ook steeds meer inzet van functioneel beheer. Zowel in het borgen van de huidige situatie als in de ondersteuning van de continue doorontwikkeling (o.a. via vele projecten). De toegenomen vraag is in de afgelopen jaren (deels) ingevuld met incidentele middelen en via inhuur of inzet personeel derden. Dit is hard nodig, echter per 2024 houden deze tijdelijke middelen op terwijl structurele inzet nodig is en blijft.

Investeringen in informatisering en digitalisering - structureel

Eind 2022 het programma 'Samen Digitaal' afgerond. De behoefte aan doorontwikkeling, verdere digitalisering en modernisering blijft echter. Wij geven hier door middel van portfoliomanagement invulling aan. Door het inzetten op portfoliomanagement borgen we dat we stappen blijven zetten op het gebied van digitalisering en niet verder achter gaan lopen, dat de veranderingen die we op dit gebied inzetten gericht zijn op de doelen van de gemeente en van de vakafdelingen (integraliteit) en dat de komende jaren niet alsnog vele losse aanvragen gedaan worden op het gebied van digitalisering.

Structureel effect CAO 2023 - structureel

Werkgevers- en werknemersorganisaties zijn tot een nieuwe cao gemeenten 2023- 2024 gekomen. Er zijn afspraken gemaakt over een salarisverhoging met terugwerkende kracht vanaf 2 januari 2023 van € 240 en daarna een stijging van 2%. De stijging van de salarissen door de nieuw afgesproken cao gemeenten bedraagt ongeveer 2,4 miljoen. Er was in de begroting 2023 reeds rekening gehouden met een verwachte stijging van +/- 1,1 miljoen.

Indexering - structureel

De toegepaste indexering op zowel de uitgaven als de inkomsten in de begroting 2023 is achteraf niet voldoende gebleken. Wij constateren dat over vrijwel de gehele linie de prijzen harder stijgen dan voorzien. Wij stellen dan ook voor om de toegepaste indexatie naar boven toe bij te stellen. Dit betekent ook dat de inkomsten met een hoger percentage worden geïndexeerd dan eerder was voorzien.

Binden en boeien - incidenteel

Om onze veranderingen te stimuleren en ambities te verwezenlijken vragen we aan mensen om anders te gaan doen en denken. Een urgent vraagstuk binnen onze organisatie is in hoeverre we de juiste mensen op de juiste plek hebben én houden. Om dus als organisatie in staat te zijn om nu en in de toekomst mee te blijven bewegen met de samenleving en onze medewerker daar nu en in de toekomst duurzaam op te blijven inzetten. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het binden en boeien van medewerkers een van de belangrijke concernopgaven. Gericht op het aantrekken- en behouden van de juiste mensen op de juiste plek. Door ontwikkeling van medewerkers zodat ze fit for the job blijven, door strategische personeelsplanning én door aantrekkelijk werkgeverschap.

Portfoliomanagement - incidenteel

Naast procesoptimalisatie is het noodzakelijk om een aantal rollen in het Informatiedomein te borgen om te voldoen aan een concernbreed Informatiebeleid en een concernbrede sturing op de Informatiebeleid en de inzet van de digitaliseringsmiddelen door middel van de rol van een portfoliomanager. Dit is nodig om gezamenlijk te sturen en te prioriteren op gezamenlijke doelen, ambities en middelen.

Strategisch adviseur projecten- incidenteel

Door transities bij onze strategische samenwerkingspartners is duidelijk dat tijdelijk extra capaciteit nodig is. Onderwerpen als duurzaamheid, IJshockeyhal Thialf, Sportstad vragen veel inzet en strategische advisering van de organisatie. Na de tijdelijkheid van de functie moeten de taken in de staande organisatie worden ondergebracht.